

KURSUS I TORVINDUSTRI PAA ULLERMYREN PR. LØITEN ST.

14.—16. JULI 1910

DET NORSKE MYRSELSKAP agter at foranstalte et 3 dages kursus i brændtorvdrift paa Ullermyren i Løiten fra og med 14. til og med 16. juli.

Deltagerne vil her faa anledning til at sætte sig ind i *tilvirkning av brændtorv* ved selv at arbejde med i brændtorvens opgravning, bearbejdelse, tørkning og indbjergning.

Der vil derhos bli avholdt en række foredrag om brændtorvdrift, hvorved alle de forskellige torvbearbejdningsmetoder vil bli forklaret ved lysbilleder.

Likeledes vil der bli avholdt foredrag om *tilvirkning av torvstrø* illustrert ved lysbilleder. De deltagere, som saa maatte ønske, vil senere kunne faa anledning til at besøke en eller flere torvstrøfabrikker.

Reisebidrag vil bli utdelt til de deltagere, som har længere vei at reise. Enkelte deltagere vil ogsaa kunne erholde stipendier til besøk ved torvstrøfabrikker.

Andragender om deltagelse og reisebidrag kan indsendes til Det Norske Myrsekskap, adresse Kristiania, inden 15. juni d. a.

AUTOMATISK BRÆNDTORV- MASKINE MED GRAVEAPPARAT

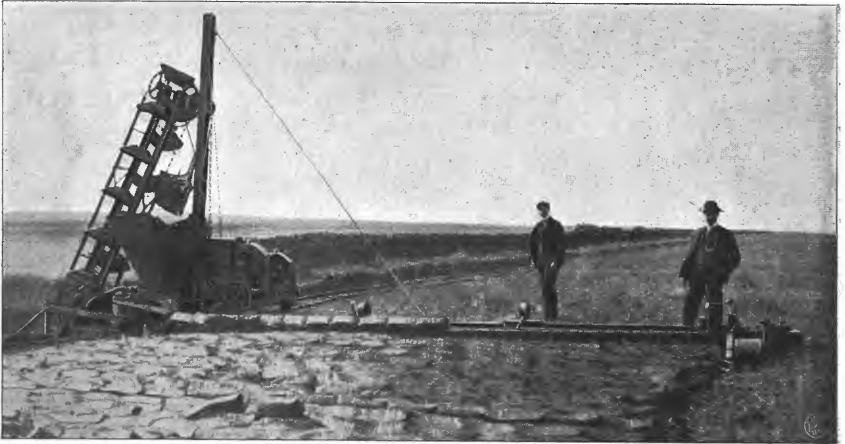
AV DR. W. WIELANDT

UTDRAG AV -SVENSKA MOSSKULTURFÖRENINGENS TIDSKRIFT*.

DA det har vist sig umulig med de nuværende brændtorvmaskiner, som fordrer saa stor arbejdsstyrke, at tilvirke brændtorv i tilstrækkelig mængde for en større torvkoksfabrik, har dr. Wielandt konstruert en torvmaskine, som arbejder aldeles automatisk, saa at hele arbeidet, der ved de gamle maskiner fordret 12—16 arbejdere, kan udføres av 1 maskinist.

Av denne maskine har den første model været i virksomhet sommeren 1909 til fuld tilfredshet.

Principet bestaar i det væsentligste deri, at den raa torvmasse kontinuerlig graves op med et skraatstaaende graveapparat med kopper

Dr. Wielandts automatiske brændtorvmaskine.

— ganske som paa et almindelig mudderapparat —, hvilke tømmer torvmassen i selve maskinen. Derfra føres torvstrengen paa et med maskinen forbundet roterende transportbaand, skjæres ved hjælp av et automatisk apparat i smaa stykker og veltes ned paa tørkepladsen. Graveapparatet er ogsaa forsynt med en ploglignende gjenstand, som fjerner det øverste uformuldede og til brændtorvtilvirkning mindre skikkede torvlag og kaster det ned i torvgraven. Hele maskineriet bevæger sig paa en skinnegang og fører derved med sig graveapparatet og utlæggeren samt drives av et for øiemedet særlig konstruert bensinlokomobil med en automobilmotor paa 20 hk. Lokomobilet kan ogsaa anvendes som lokomotiv med en hastighet av 8 km. i timen, saa at det efter endt torvoptagning kan benyttes til at transportere den tørkede torv. Den første maskine graver indtil 3 m. dypt og veier eksklusiv det 900 kg. tunge lokomobil og uten det paa tørkepladsen hvilende transportbaand kun 1900 kg. samt kan avtorve indtil 30 m. i timen til en bredde av 70 cm. De nyere modeller er indrettet paa en arbeidsbredde av indtil 1 m., en dybde av 4—5 m., en elektrisk motor paa ca. 30 hk. og en transportør paa 25—35 m. efter omstændighetene.

Graveapparatet kan stilles i hvilkensomhelst vinkel mellem 45 og 60 grader og derfor avpasses efter myrens kvalitet. Paa mere fugtige myrer vælger man gjerne en mere skraa vinkel for at undgaa, at den gjenstaaende myrvæg styrter ned.

Paa rotopfyldte myrer anbringes en oscilerende sag foran graveapparatet, og koppene forsynes med skarpe tænder, saa at de fleste røtter blir opgravet uten vanskelighet. Et lignende sagapparat sættes ogsaa foran plogen, som river ned det øverste lag.

Dr. Wielandts graveapparat.

Maskineriets hastighet reguleres under gangen ved en enkel omkastning av et tandhjul, og samtidig kan transportørens gang indstilles paa 2—3 forskjellige hastigheter. Derved opnaaes, at mellemrummet mellem torvstykkerne paa tørkepladsen baade i maskinens arbeidsretning og vinkelret paa denne kan stilles saa, at torvstykkerne ligger frit for luftens paavirkning. Til en hurtigere torkning bidrar ogsaa i høi grad, at torvstrengen formes med femkantet tversnit, hvorved det paa de øverste kanter faldende regn lettere render av og torvstykkerne ved lagringen kommer til at ligge luftigere, end naar de er firantede.

Graveapparatet kan ogsaa anvendes til at grave avløpsgrøfter med, saa at de forberedende arbeider paa myren kan foretages med maskine.

Den mulighed, som frembyder sig ved bruken av denne maskine, nemlig at arbeidet, hvortil ellers behøves et dusin arbeidere kan utføres av en enkelt mand, aapner nye perspektiver for brændtorvindustrien. Bortset fra den store besparelse i driftsomkostninger er det av meget stor betydning ikke at behøve ansætte 12—14 uøvede arbeidere og oplære dem, heller ikke behøver mangel paa arbejdshjælp eller streiker at vanskeliggjøre arbeidet. Desuten tiltrænges ingen arbeiderbaracker, og da der ikke behøves mere end en mand, kan man ogsaa arbeide om natten, hvorved man ved en tilvirkning av 3—4 tons tør torv i timen kan naa op til en produktion av 70—90 tons pr. døgn.

En anden stor fordel er maskinens ringe vekt, hvorved den ogsaa

kan anvendes paa endnu ikke avgrøftede myrer. Da baade graveapparatet og transportøren er bevægelig, saa deres frie ende let kan svinges og placeres paa en paa skinnegangen løpende reservevogn, kan maskinen paa meget kort tid, 1—2 timer, flyttes flere km. fra en arbejdsplads til en anden, en strækning hvortil de gamle maskiner ofte brukte flere dager. Derved kan den i Tyskland almindelige sommerkampanje paa 100 dager fuldt utnytted, og der kan opnaaes en aarlig tilvirkning pr. maskine av 6000—7000 tons tør torv. Det er ogsaa av betydning, at hele maskineriet er overmaade enkelt og let at reparere. Prisen paa maskinen gaar i Tyskland op til med et rundt tal 15000 Mk. inklusive elektromotor.

DA vi her i Norge har mange tildels store myrer, som er helt rotfrie, burde denne maskine ogsaa kunne faa anvendelse hos os. Imidlertid er maskinen endnu meget litet prøvet i praksis, saa vidt vi har bragt i erfaring, var den kun igang nogen faa uker i august maaned forrige aar, og man bør ha erfaringene fra mindst en sommersdrift, før man kan dømme om samme. De beskrevne sagindretninger er, saavidt vi forstaar, kun et projekt, som neppe endnu er prøvet i praksis, og i det hele tat vil nok graveapparatet ha vanskelighet for at greie sig i rotopfyldte myrer.

Red. anm.

TORVKULFABRIKKEN VED ELISABETHFEHN

AV DR. W. WIELANDT.

UTDRAG AV «SVENSKA MOSSKULTURFÖRENINGENS TIDSKRIFT».

MENS alle de i Tyskland hittil kjendte torvindustrielle anlæg ikke har været istand til at utvikle sig gunstig, er der i de sidste aar blit bygget og utvidet en fabrikk ved Elisabethfehn i Oldenburg, som er opført efter det nyeste system for torvforkoksning og utrustet med de mest moderne hjelpemidler. Siden de første vanskeligheter blev overvundet, har den utviklet sig til et rentabelt foretagende. Dette er den efter dr. Wielandts system byggede torvkoksfabrikk, som eies av det i aaret 1905 grundlagte torvkoksselskap.

Fabrikken, som ligger ved Hunte-Emskanalen, omfatter 3 koksøvner med en kapacitet av tilsammen 3000 tons torvkoks pr. aar av